

რედაქცია: სოლოლაკი, ბაღის ქუჩაზე, მედიკინის სახლში. № 43

კანტორა რედაქციისა: მედიკინის სახლში, ბანკის ქუჩაზე.

ხელის-მოწერა: მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ ТИШ. ДНОЕ. ВЪ РЕДАКЦІЮ ГАЗ. „ДРОЗДА“.

გაზეთის ფასი: მთელი წლით — 8 მან., ნახევარ წლით — 4 მან. და 50 კაპ., ოთხი თვის — 3 მან., ერთი თვის — 1 მან.

ყოველ დღე ოსმალეთის გარდა

დროშა

ცალკე ნომერი ღირს გაზეთით

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვ. ენებში. უსანი განცხადებების კლებით ასობზე — 1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე — 8 კაპ., ჩვეულებრივის ციციროთი — 5 კაპ., პატარა — 4 კაპ.

რედაქციის უფლება აქვს გადასწავროს და შეამოკლოს დასაბეჭდად გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

ტელეგრაფები

ბრძოლის ველიდან

(ოფიციალური)

ოქსი, 10 ივლისს. დღეს, გაცხარებულის ბრძოლის შემდეგ, ჩვენმა ჯარმა დაიჭირა მტრისაგან გამაგრებული სოფ. შერკულკა.

მტრმა დასტოვა ბრძოლის ველზე 48 გვამი, ბევრი თოფები, ცხენები და სურსათი.

ჩვენის მხრით მოკლულია 2, დაჭრილი 1 მილიციის აფიცერი და 2 სალდათი.

ალექსანდრპოლი, 11 ივლისს. მუხთარ-ფაშის ჯარის 4 ბატალიონი დაბანაკდა ალიჯის მთის გამაგრებულს ფერდებზე მიზინკევსა და შერ-ხანას შუა.

ზემო მეფრათისაკენ ოსმალოებს ახალი ჯარები მოემართათ. აქური ადგილები განადგურებულია ოსმალოებისაგან. ძრისტიანები, რომელთაც გამოქცევა ვერ მოასწრეს, სულ ამოქრეს.

სტამბოლი, 10 ივლისს. მთავარ-სარდალი ოსმალოს ლენაის არმიისა მივიდა შუმლაში. სულეიმან-ფაშა დაინიშნა, რეუფ-ფაშის ადგილას, ბაღკანის არმიის უფროსად.

პენა, 11 ივლისს. აქაურს გაზეთებში დაბეჭდილია, რომ რუსის ყაზახებმა, მცირე შეტაკების შემდეგ, დაიჭრეს ქალაქი პოპანლე რაზგრადის სამხრეთით.

ლონდონი, 11 ივლისს. გაზეთი „Standard“ ამბობს, რომ ტყუილია, ვითომც ინგლისის მმართველობას განზრახვა ჰქონდესო, რომ თავის ჯარებით ბალიპოლის დაჭერა უნდაო; მმართველობამ გადაწყვიტა მხოლოდ, რომ რამდენიმე ახალი ჯარი მიუმართოს კიდევ მალტისა და შიბრალტარის გარნიზონს და მართლაც ამ მოკლე ხანში იქ ჩვენი ჯარი იგზავნება.

ოქსის აზრები

აზრის ბრძოლის ველიდან

„რეიტერის აგენტობაში“ დაბეჭდილია შემდეგი დეპეშა, რომელიც ამ გაზეთს არზრუმიდან მიუღია:

„არზრუმი, 25 ივნისს. რუსებს შარსთან 40 ბატალიონი ჯარი ჰყავთ; დანარჩენი ჯარი და აგრეთვე ზარბაზნები იმათ ალექსანდრპოლისაკენ გაგზავნეს. 22 ივნისს შარსის ახლო-მანლო ალაგებში ერთი რუსის სალდათიც აღარ ყოფილა და მუხთარ-ფაშამ დაუბრკოლებლივ გამართა კავშირი ამ ციხის გარნიზონთან.“

„რუსის ჯარი დამარცხებული იქმნა არდანუჯთან და ამის შემდეგ ისინი არტაანისაკენ წავიდნენ, საცა ამათ ახალი ჯარი გაგზავნეს.“

იგივე გაზეთი გვაცხობებს, რომ მუხთარ-ფაშა 27 ივნისს ჩათლიყ-მეფთან შეუერთდა შარსის გარნიზონსაო. რუსები შერუქ-ღარასთან არიან. მართი ნაწილი ბათუმის ატრიადისა ოსმალოებმა სომხეთში გაგზავნეს, შარსისაკენ. არტაანთან მ. რე რუსისა და ოსმალოს ჯარს დიდ შეტაკებას მოელოიან. ჰოველ დღე ახალი ჯარი მოდის სტამბოლიდან ტრაპიზონში.“

ბათუმის ფაშას — ლერიფ-ფაშას შემდეგი დეპეშა გაუგზავნია სტამბოლში ოსმალოს სამხედრო მინისტრის სახელობაზე:

„ბათუმი, 26 ივნისს. ლესმან-ბეი, გუშინ სამის ბატალიონით დაცა რუსის ჯარს ჯეხანჯირის მანლობლად და დაამარცხა ის. მტრის მხრით — 50 კაცია მოკლული.“

„ამავე დღეს ჩვენ გაგზავნეთ ბათუმიდან ორი ხომალდი რამდენიმე ნავით, რომლებზედაც სამი ბატალიონი ჯარი ისხდა, იმ განზრახვით, რომ შეკვეთილისაკენ ადგილები დაეთვალიერებინა. ჩვენმა ჯარმა ხომალდებიდან დაუშინა ქალაქს ყუმბარები და როცა რუსის გარნიზონი უკან დაესწიო, ჩვენი ჯარი ხველეთზე გავიდა. მალაქი თითქმის სულ გადიწვა ჩვენი ყუმბარებისაგან. თავის მიზნის მიღწევის შემდეგ, ჩვენი ჯარი ისევ ჩაჯდა ხომალდებზე და ნაუბებზე და ბათუმისაკენ წამოვიდა.“

შეკვეთილთან ოსმალოს ჯარის მისვლის თაობაზედვე ინგლისურს გაზეთში „Daily News“-ში იწერებია:

„შეკვეთილში სულ 1,000 კაცი იყო რუსის ჯარი. ოქსის მხრით მოადგნენ ამ ჯარს ოსმალოები: ზღვიდამ ხომალდებით დაუშინეს ყუმბარები და ხმელეთით ხომალდებიდან გამოსული ჯარი. რუსის ჯარი იძულებული შეიქნა ბრძოლის ველი მტრისთვის დაეთმო. რამდენიმე ყუმბარა შეშაში და პრავიანტის მალაზიაში ჩავარდა, ცეცხლი წაუკიდა და დაიწვა.“

ამავე გაზეთში ოქსი იწერებია, რომ როცა რუსის ჯარი ამ ქალაქს დაეცა, იმათ თავიანთი ზარბაზნები პირ-და-პირ ჩვენ ღოშპიტალს დაუმიზნესო და იმაში რამდენიმე ავანტიურა და დაჭრილი მოკლესო.

პეტერბურლის ერთს ნემეცურს გაზეთში იწერებია, რომ მცირე აზიაში მყოფს ოსმალეთის ჯარს სრულებით განზრახვა არა აქვსო, რომ რუსის სამზღვარზედ გადმოვიდესო; იმათ უნდათ მხოლოდ, რომ რუსები აღარ გადაუშვან ოსმალეთის სამზღვარზედ. ამის გამო ამბობენ, რომ მუხთარ-ფაშას სტამბოლიდან ბრძანება მოუვიდაო, რომ ერთი ნაწილი თავის ანატოლიის არმიისა ბოლგარიაში გაგზავნოს, სადაც, როგორც მოგვხსენებთ, ოსმალოების საქმე უფრო ცუდათ მიდის.

მუხთარ-ფაშის განკარგულებით, როგორც ერთს ფრანკურულს გაზეთში იწერებია, ახმეტ-ფაშა რამდენიმე ბატალიონით შარსიდან ბაიაზეთისაკენ წასულა იმ განზრახვით, რომ იკდირიდან ტერ-ლუკასოვი გამოიწვიოს ბრძოლის ველზე, დაამარცხოს და რუსეთის სამზღვარზე განდევნოს იმის ატრიადი.

ვენის გაზეთი „Politiche Correspondent“, შემდეგ ცნობებს გვამდევს რომის ატრიადის შესახებ:

„შეკველია, რომ რუსის ჯარი სიხისძირთან კარგა საგრძობელად იყო და-

მარცხებული და ამ იერიშმა იმათ დიდი ზარალი მისცათ. ამის შემდეგ ლენერალ აკლობეო იძულებული შეიქნა უკან დაეწია თავის ჯარი და ხელი აეღო სინის-ძირისა და ბათუმისაკენ წაწვევზე. მსმალთები კი ახლა თან-და-თან წინ იწვევენ. რამდენჯერმე დაეცნენ ისინი სამებასთან გამაგრებულს რუსებს და უკან დააწვეინეს მუხა-მსტატემდინ.

„ეს მოხდა 17 (29) ივნისს. მას აქეთ შესანიშნავი აქ არა მომხდარა-რა. მაგრამ რუსის ჯარს ისეთი სუსტი და გაუმაგრებელი ალაგები უჭირავს და ოსმალოები ისე მოქმედებენ, რომ საფიქრებელია, რუსები მალე კიდევ იძულებული იქნებიან, რომ უკან დაიწიონ ბურჩის სახზღვრისაკენ. მარტო უკანასკნელს ბრძოლაში აკლობეოს ატრიალში დაიხრცა და მძიმედ დაიჭრა: 4 შტაბ-აფიცერი, 16 ობერ-აფიცერი და 450 სალდათი და მილიციონერი.“

მეზღვრის ბრძოლის ველიდან

რუსულ გზეთს „Голос“-ში დაბეჭდილია საკუთარის კორრესპონდენტისაგან მელებული ტელეგრამა, რომელიც გვაცნობებს, რომ 4 ივლისს თვრამეტი ბატალიონი რუსის ჯარისა, რომელსაც წინ მოუძღოდა რამდენიმე გზის მაჩვენებელი ბოლგარიელი, შიპკოს ხევთან გადავიდა ბალკანის მთებზედა. მოწინავე არჩილი რუსის ჯარისა მსმან-ბაზარამდი მივიდაო, ყაზახების კავალერია კი რაზგრადამდინ დაიარებინაო.

ლონდონის „Daily News“-ში იწერებიან, რომ დიდ-ძალი რუსის ჯარი მუდამ დღე გადმოდის ღუნაიზე და თანყყოველ გვარი სამხედრო იარაღი და ბევრი პრავიანტი მოაქვთო; მომეტებული ნაწილი ამ ჯარისა მსმალთს ციხეებისაკენ მიდის და იმათ აღებას ემზადებიან; ღუნერალი ამერიკანი, რომელიც თავის ჯარით მეჯიდიეში დგას, აღმოსავლეთით მიდის ამ ციხეებისაკენვე. მეორე ნაწილი ამ არმიისა სოჭისა და ადრიანოპოლისაკენ მიდის ბალკანის მთებზე გადასვლელად.

მრთს ამერიკელს დაუხდნია ბუხარესტში რუსის არმიის სამხედრო ღოშპიტლები და იწერება, რომ მე თითქმის პირველად ვხედავ ყოველის მხრით ასე სუფთად და კარგათ მოწყობილ სამხედრო საავთმყოფოებსაო; სუფთა სახლებია, ექიმები საკმაო და წამალიც რაც კი საჭიროა არ აკლდებათო. ამიტომაც არისო, ამბობს ეს კორრესპონდენტი, რომ რუსის დაჭრილი და ავთმყოფი მეომრები ასე ადვილად და ასე მალე რჩებიანო.

ლონდონის გაზეთს „Daily Telegraph“-ში შემდეგი დებეზაა დაბეჭდილი ადრიანოპოლიდან 30 ივნისს მიღებული:

„დიდ-ძალი ჯარს აგზავნიან ოსმალოები ბალკანისაკენ. ამ მოკლე ხანში აქეთკენ რუსისა და მსმალთს ჯარს შუა, უეჭველია, ფიცხელი შეტაკება უნდა მოხდეს. მსმალთს ჯარი ძალიან მხნეთ არის და მოუთმენელად მოვლის მტერთან შეტაკებას. რედიჭ-ფაშა ბალკანის გასავალ გზებს ამაგრებს; საუკეთესო ჯარი მსმალეთისა ამ ქამად ბალკანისაკენ არის მოგროვილი და აქ უცდიან მტრის მოსვლას.“

პეტერბურლის გაზეთებში დაბეჭდილია ღუნაის არმიის მთავარ-სარდლის ოფიციალური ტელეგრამა, რომლითაც ის ულოცავს ხელმწიფე იმპერატორს რუსის მოწინავე ჯარის ბალკანის მთებზე გადასვლას. ეს ჯარი ამ ივლისის 1-ს საღამოს 5 საათზე გადასულა ხანკოვსთან, რომელშიაც 300 კაცი მდგარა მსმალთს ნიშანები, მაგრამ როგორც ღუნერალი ბურკო მიახლოვებულა რუსის ჯარით, იმწამსვე დაუთმია ამათთვის ეს სოფელი.

საქართველო

ლილეზი

* * მრთი შენიშნვა ქალაქის ბამგეობისათვის: მართალია, ხშირად არ ჰგვიან ამ ჩვენ ქალაქის ქუჩებსა, მაგრამ როცა ჰგვიან, იმასაც დღისით; ქუჩებში მოსიარულე ხალხს უხვად აყლაპავენ მტვერს და სხვა-და-სხვა ნაგვისაგან აყენებულ სუნნელებას. რადგან ქალაქის მცხოვრებლების სანიტარული (ჯანმთელობის) საქმის ყურადღების მიქცევა ქალაქის ბამგეობის ერთ უმთავრეს მოვალეობათაგანს შეადგენს, ამის გამო ურიგო არ იქნება, ამ ბამგეობამ მოახდინოს განკარგულება, რომ ქუჩები, თუ შესაძლებელია, ღამით იგვებოდნენ, როცა არავინ არ დაიარება და მტერისა და სუნნელების ვნებისაგან მცხოვრებლები უფრო მოშორებულნი იქნებიან.

მთუ მერობისა და რუსეთის თითქმის ყველა ქალაქებში ღამით ჰგვიან ხოლომე ქუჩებსა, მგონი, ეს ჩვენშიაც მოსახერხებელი უნდა იყოს...

* * მთუთისის ბუღეარში რომ ამას წინათ „წითელი ჯვრის საზოგადოებამ“ სახალხო სეირნობა გამართა, იმ დღეს, დაჭრილ და ავთმყოფ მეომართა სასარგებლოდ, 1,225 მანეთი შემოსულა.

* * როგორც წინანდელ „დროების“ ნომერშიაც იყო მოყვანილი, წელს ძა-

ხეთისა და იმერეთისაკენ გვალვის შიშია, რადგან ეს ერთი თვეა, რაც წვიმა არ მოსულა და საზინდად ცხვრისა. მაგიერად ქართლის სოფლებიდან მოგვლის ამბები, რომ წელს წვიმები აქეთკენ თავის დროზედ მოდისო და კარგი მოსავლის იმედიცა გვაქვსო.

* * ქართლიდამე გვატყობინებენ, რომ, თუმცა წელს კარგი მოსავლის პირი სჩანსო, მაგრამ მაგიერად მეორე მხრით მოგველის უხედურებოა: სურამის უჩასტკის ზოგიერთ სოფლებში პირუტყვის ჭირი გაჩნდაო, ნამეტნავად ძროხებისა, და გლეხები ისეთნაირად არიან შეშინებულნი, რომ თავიანთ საქონელს ნახირში აღარ რეკავენო.

* * მასულ პარასკევის „ძაგვზის“ ნომერში დაბეჭდილი იყო „თფილისის მოამბის“ რედაქტორთან უფ. ნიკო ნიკოლაძისაგან მოწერილი წიგნი, რომელშიაც ის აცხადებს, რომ „რადგან „თფილისის მოამბის“ ზოგიერთ მკითხველებს ჰგონიათ, რომ მე კიდევ თანამშრომელი ვარ ამ გაზეთისა და იმის რედაქციაში მონაწილეობას ვიღებ, ამის გამო უმორჩილესად გთხოვთ გამოაცხადოთ, რომ მე, ჩემდა სამწუხაროთ, სხვა-და-სხვა გარემოების გამო, უარ-ყავი თქვენს გაზეთში თანამშრომლობა და რედაქციის შრომაში მონაწილეობის მიღება.“

თუმცა „თფილისის მოამბე“ ახლა მაგრად არის ფეხზე დაყენებული, მაგრამ იმისთანა თანამშრომელის გამოცვლა რედაქციიდან, როგორც იყო უფ. ნ. ნიკოლაძე, რაღა თქმა უნდა, რომ საგრძნობელი დასაკლისი იქნება რედაქციისა და ამ გაზეთის თაყვანის-მცემლებისათვის.

* * რუსულს გაზეთს „ჩრდილოეთის მოამბეში“ („Сѣверный Вѣстникъ“) დაბეჭდილია შემდეგი კორრესპონდენცია 26 ივნისს თფილისიდან გაგზავნილი:

„მაქოს ღებერნიის მუსულმანები ძალიან უკმაყოფილოდ არიან საზოგადოთ რუსობაზედ. მუსულმანთ გროვა დაცა ამას წინათ სამხედრო უწყების სკლადს, საცა თოფ-იარაღი და წამალი გგონათ იყო; მაგრამ ძველი ზარბაზნების მეთი არა დახვდათ-რა; ამის გამო მიყარ-მოყარეს ეს ზარბაზნებ და წავიდნენ ადგილობრივ ჯარის უფროსმა გამოუცხადა ამ აჯანყებულ ხალხს, რომ, თუ ახლავე თავ-თავის შინ არ წავიდნენ მშვიდობიანთ და არ წარუდგენენ იმას მოთავე კაცებს, ციხიდან დაუშენ ქალაქს ზარბაზნებსაო და ისე დავანგრევე, რომ ქვა-ქვანდაც აღარ დარჩენო. აჯანყებულები შეშინდნენ და იმ წამსვე წარუდგინეს იმას თავის მოთავე, რომელიც აღმოჩნდა მოლოდა, რომელიც აჯანყებას და „სამღეთო ომს“ უქადაგებდა თურმე ხალხს.“

„ქაშობენ, რომ ადგილობრივ (თფილისის) უფროსს ადვილად შევძლო, რომ არავითარი არეულობა და უწყესობა არ მომხდარიყო დილა-

ლეგებშია, რომ თავიდავე ჯეროვანი განკარგულება მოეხდინა და თავიანთ მოქცეულიყო. ამბობენ, რომ ამ უზღდის უფროსს სამი-ოთხი დღის წინათ აცნობეს თურმე თუშებმა, რომ დიდოვლები რაღაცას აპირებენ; მაგრამ ამან, რაიმე განკარგულების მოხდენის მაგიერ, ყველაზედ პირველად თავის-თავისთვის და თავის ცოლ-შვილისათვის ზრუნვა დაიწყო და რამდენიმე დღე იმათ დაზინვას მოუწდაო.

„დროების“ კორკასკონდენსია

თელავი, 7 ივლისს. თელავიდან დაწყებული სიღნაღის უზღდის მიჯნამდის, მოსვლედ, მანძილ-მანძილ არის გაკეთებული ხის ბოგირები მდინარე და წვიმის წყლის გასაღვლელად; ეს ბოგირები რავდენსამე ალაგს ისეთნაირად ჩანგრეულეობა სიძველისაგან, რომ ამ მოკლეს ხანში რავდენიმე სახარალი და უბედური შემთხვევა მოახდინა. ამათგან ორი თითონ მე ვნახე; პირველი ის იყო, რომ ერთი სოფელი პატარა ბიჭი მიდიოდა და, რადგანაც ბოგირი ჩამტვრეული იყო, ზედველარ გამოიარა სწორეთ და გადმოხტა; ამ დროს ჩაუტყდა ერთი დაფუტუნებული ხე და ყმაწვილი ჩავარდა ბოგირს ქვეშ მდინარე წყალში, რომელსაც ისეთი არხი დაედრმავებინა თავის მდინარეობით, რომ ამ ყმაწვილს დახრჩობის მეტი გზა არა ჰქონდა, თუ ამ დროს გზათ მომავალს ირთს იმერელს არ ამოეყვანა ის წყლიდან. მეორე კიდეც ის იყო, რომ ერთ კაცს მოჰყავდა თელავისაკენ ცხენით თავისი ქალი; ბოგირზედ გადმოსვლის დროს ცხენს ჩაუარდა ფეხი და წაიქცა, ზედ მჯდომი გადმოვარდა და ხელი იტკინა და თითონ ცხენმა კი ფეხი მოიტეხა; მოგზაურებმა შექმნეს ტირილი, ქალი ჩიოდა ხელსა და კაცი კი ცხენსა: „მაიმე, თაო დაღუპილო, რაღა პასუხი გავცე ცხენის პატრონსაო!“ იმეორებდა ხშირად გლეხი; ალბად ის ცხენი ან ნათხოვარი ჰყვანდა უბედურს გლეხს და ან ნაქირავები.

უზღდის გამგეობის ჩინოვნიკები, განსაკუთრებით უფროსის თანამემწე, ხშირათ დაიარებიან სოფლებში და არ ვიცოი რა მიზეზია, რომ ამ შესანიშნავს საგანზედ ყურადღება არ მიუქცევიათ. ამ ბოგირების მოწაწილებას ორ-ორი ხის მეტი არ ეჭირება და ყოველს სოფელს შეუძლია ამის გაკეთება თავ-თავის სამზღვარში ერთის საათის განმამავლობაში.

ბუშინ № 87-ის „დროების შოჩტაში“ მღვდელმა მ. ჩ.—ქემ წაიკითხა მ. დ.—სთან მიწერილი შემდგომი: „ნაფარეულის მღვდელმა და მელორემ გავგიჟირეს საქმე და ახლა თქვენც თუ თქვენის ბატონობით დაგვიწყეთ ერთში, ცუდათა ჩვენი საქმე, და ერთი ძალიან ამოიოხრა. რო-

დესაც ჰკითხეს ამ მღვდელს მიზეზი რხვრისა, იმან უპასუხა, რომ ეს შინიშენა მე შემეხებაო, მე ვარ ნაფარეულის მღვდელიო; ნეტავი ცოტა წინეთ დეეწერათ ესა, რომ იქნებას—შვილი ცრუ ამბავს ჩემზედ აღარ ჩასწერდა გავთებშიაო. წარსულის ფოჩტით მოსულს ქართულს გავთეშიაც იყო ჩემზედ რაღაც ბრალდებულება ჩაწერილიო და მინდოდა თავის გამართლებაო, მაგრამ ეხლა ველარ გავგზავნი ჩემს პასუხსაო. მაგრამ ეს იმედიც შეიძლება ვიქონიო, რომ ამასიქით შვილის წერილებსაც აღარ მიუგდებენ ყურსაო.

შველამ იცის ვინცა ვარ

უსხო ქვეყნები

საზრანგითი

მმართველობას ჯერ კიდევ არ გამოუცხადებია ოფიციალურად—თუ როდისთვის იქნება მომავალ ნაციონალურ კრების დეპუტატების კენჭის-ყრა. ამიტომაც სხვა-და-სხვა ვაზეთები ათასნაირ ხმას აგრცვლებენ ამ საგნის შესახებ: ზოგი ამბობს, რომ კენჭის-ყრა 14 სექტემბერზე ადრე არ იქნებაო, ზოგი კი ამტკიცებს, რომ 14 ოქტომბერს უნდა მოხდესო. ნამდვილი კი, ვიმეორებთ, სანამ თვითონ მმართველობას არ გამოუცხადებია, ჯერ არავინ იცის. მართნემცურთი ვაზეთის კორრესპონდენტი იწერება, რომ გუშინ 11 ივლისს გერცოგ ბროჰლისთან მინისტრების კრება იყო და ამ კრებაზე გადაწყვიტესო, რომ საზოგადო კენჭის-ყრა მთელს საფრანგეთში 16 სექტემბერს უნდა იქნეს დანიშნულიო.

— რადგან მმართველობა ახლავე ვაცხარებით ვმზადება ამ ამორჩევებისათვის, ნიშნავს თავის კანდიდატებს და იმათ ამოსარჩევლად ყოველგვარ კანონიერ და უკანონო საშუალებას ხმარობს, ამის გამო რესპუბლიკელებმა შეადგინეს თავიანთ პარტიის გამოჩენილი იურისტებისაგან ცალკე კომიტეტი, რომელსაც მინდობილი აქვს თვალ-ყური ადევნოს, რომ კენჭის-ყრის დროს მმართველობა და განსაკუთრებით ბონაპარტისტების პარტია ამორჩევის შესახებ დადგენილ კანონებს არ გადასცდეს და თუ რამე უკანონობა შენიშნონ, იმწამსვე აცნობონ რესპუბლიკურ პარტიასა და, ვაზეთების საშუალებით, მთელს საფრანგეთსაც.

— მონარხისტების პარტიას 170 თავიანთი მომხრის კანდიდატის ამორჩევის იმედი აქვს თურმე. ამ ას სამოც-და-ათ კანდიდატში 65 ბონაპარტიისტი უნდა

იყვეს, 58 ორლენების მომხრენი და 47 ლეგიტიმისტი (ბურჰუაზიზმის მომხრენი).

სერბია

ბევრს სწერდენ ამას წინათ ვაზეთებში იმის შესახებ, რომ ვითომც სერბია ჯარებს ამზადებს ომში მონაწილეობის მისაღებად, რომ ამ პატარა სახელმწიფო-მა და ჩერნოგორიამ ერთმანერთში პირობა შეკრესო, რომ ერთად იმოქმედონ ოსმალეთის წინა-ღმდეგ და სხვ. მართს ნემეცურს ვაზეთში დაბეჭდილია ახლა ბელგრადიდან მიღებული კორრესპონდენცია, რომელშიაც იწერება, რომ ყველა ეს ხმები ტყუილი და უსაფუძვლო ხმებიაო, სერბიას სრულებით არ მოუხმია თავის ჯარები; მაგრამ განკარგულება კი მოახდინაო, რომ თუ ვინიცობაა ომში მონაწილეობის მიღება შეემთხვა, ათს დღეში სრულიად მზად იქნეს ბრძოლის ველზე გასაგზავნად.

კავკასიის საზამიო ინსტიტუტი

მშობიარე ქალები მიიღებენ ყოველთვის დღე და ღამე; ფასი დღეში 50 კაპ., ღარი-ბები უფასოთ მიიღებენ. ცალკე ოთახების ქირა თვეში 30—50 მანეთის არის. მიღება ავთამყოფი ქალებისა და ყმაწვილების. ქალის ავთამყოფობისათვის: მოველ დღე, კვირას გარდა, 10 საათიდან 11-მდინ—დოქტორი მ. ნანაოვი. მთხშაბათობით და შაბათობით 12 საათიდან 1-მდინ—დოქტორი რემერტი. სამშაბათობით და შაბათობით 11-დან 12-მდინ—დოქტორი ალბანუსი. საყმაწვილო ავთამყოფობისათვის: ხუთშაბათობით 11 საათიდან 12-მდინ და კვირაობით 10-დან 11-მდი—დოქტორი უშა-შაბათობით 12 საათზე რჩევა დოქტორებისა, რემერტის, ალბანუსის და ანანოვის. ინსტიტუტთან ახლად გაიხსნა განყოფილება, რომელშიაც საქალბეო ავთამყოფობას არჩენენ. ამ განყოფილების საზოგადო ოთახში ავთამყოფთა უნდა აძლიონ დღეში—50 კაპ., ცალკე ოთახში კი დღეში—1 მანეთი.

თფილისის სამკურნალო

(4-ს აპრილის სახსოვრად)

მრენის მადანზე, წინამძღვაროვის სახლებში. ავთამყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე, კვირას გარდა, დღის 8 საათიდან დღისხვე 10 საათამდინ. მ. რ. შაბათს: ექიმი მინკიევიჩი—ხირურგიულ ავთამყოფობისათვის, შარალევიჩი და წ. ისიცივი—შინაგანი ავთამყოფობისათვის. სამშაბათს: მერმიშვილი და მარკაროვი—შინაგანი ავთამყოფობისათვის; მამამშვილი—ფა-ლის ექიმი. მ. თ. შაბათს: წ. ისიცივი—შინაგანი ავთამყოფობისათვის; შიურჩიანიცი—ვენერიული ავთამყოფობისათვის. ხუთშაბათს: მერმიშვილი—შინაგანი ავთამყოფობისათვის.

პარაკეც: ლიხიცი და ასატუროვი — შინაგანი ავთმყოფობისათვის და მინკეიჩი — ხირურგიულისთვის.
შაბათს: მერმიშვი და მარკაროვი — შინაგანი ავთმყოფობისათვის, მიუჩარიანი — ყურის და ხირურგიულ ავთმყოფობისათვის და მამამშვი — თვალის ავთმყოფობისათვის.

განცხადებანი

გამოსდილი და განათლებული მალნი, რომელმაც იცის რუსული, ფრანკული, ანგლიური და ნემენცური, აქლავს **ურსკებს** იაფ ფასათ.

მსურველს ამ ქალის ნახვისა, შეუძლიან მიჰმართოს მალამ ძანონის ტეტრადოვის სახლებში ოვრაქსკის ქუჩაზე. (3-1)

მალამის გაგზავნისაგან

თფილისის შალაქის რჩევის გადაწყვეტილების ძალით, რომელიც დადგენილია, ამ 1877 წლის 6 ივნისს, **თფილისის მალამის გაგზავნისა** აღმასრულებელი ჩინოვნიკის თანამდებობის აღმასრულებელს **ლუარსაბ მარაბოვს** მიანდო **თითო განათის ხარჯის** გადახდა იმ მამობრივი სქესის მუშებისა და მოსამსახურეებისა, რომელნიც კირით დგებიან ქალაქს თფილისში.

ამ ფულის შემოტანის ღირსს ყოველ მოსამსახურემ და მუშამ უნდა მოითხოვოს დაბეჭდილი კვიტანცია, რომელიც იმათთანავე უნდა ამოსტრან შნურჩანის წიგნიდამ **ხელ-ნაწერს** კვიტანციებს, რომლებზედაც სხვა ვისმეხი ხელი იქნება ქალაქილის, და არა მარაგოვისა ზედ მოწერი ბამგეობა ნამდვილად და კანონიერად არ აღიარებს.

ამ კვიტანციებს გარდა **მუშაბი**, რომელთაც სხვა და-სხვა საქონელსა და ნეთილოობას ზიადვენ ქალაქში, **მიიღებენ მარაბოვისაგან** ნომერ დასმულს მეტალოურ ნიშანს (ბლიანას), რომელიც ამ ძუშებმა უეჭველად მარტენა გუოხედ უნდა მიიკრან ტანისამოსზე და იე. ტარონ.

(3-3)

სრული კანონი მახტანგ მეფისა, ბიორგი მეფისა, ძათალიკოზისა, აღბუღასი, ბერძნული, სომხური და ურთული (მოსესი). ლურჯ ქალაღზე დაწერილი, სუფთათ, და ყდაში არის შეკრული.

ფასის გაგება შეიძლება მქვთიმე ხელაძის სტამბაში.

(3-3)

ისპიღება ქვემო-მოყვანილი მართული წიგნები:

- 1) მრთი წლის „საქართველო სიგელამბე“ ყდაში,
- 2) გეოგრაფია საქართველოსი მეფე მახუშტისა,
- 3) მიწერ-მოწერა ქართველთ მეფეებისა რუსეთის ხელმწიფეებთანა,
- 4) ჩუბინოვის დიდი ქართული, რუსული და ფრანკული სლაგარი,
- 5) ძველი აღთქმა, ვენეციაში დაბეჭდილი
- 6) ჩუბინოვის პატარა რუსული და ქართული სლაგარი,
- 7) ძალმასობა იოანე ბატონიშვილისა, და პლატონ იოსელიანის გამოცემული წიგნები და ქართული ჟურნალი „მისკარი“ და არსებულად ვიდრე მოსპობამდინ, ესე იგი 1852-1853 წლამდინ და შემდეგ 1857 წლიდამ, ვიდრე 1875 წლამდინ, ხოლო რამდენიმე ნომერი კი აკლია.

ფასის გაგება მქვთიმე ხელაძის სტამბაში შეიძლება.

„კეკელი“

სარძეო სარდაფს „კეკელი“, ყოველ დღე ისყიდება: კარაქი, ნალეზი, მეტა ნატეორო გიყველი, უღუღარი და აღუღებული რძე და მაწონი.

ამ ზაფხულს მსურველთ ძოჯორშიაც შეუძლიანთ მოითხოვონ ყველაფერი ის, რაც აქ, ქალაქის სარდაფში, ისყიდება, მხოლოდ საჭიროა, რომ დანიკებმა წინ და წინ გამოუტანდონ სარძეო სარდაფს თავის სურვილი, რომ დანიშნულ ღირსს სახლზე მიუვიდესთ.

სარძეო სარდაფი „კეკელი“ იმყოფება: სასახლის ქუჩაზე, მუხეუმის პირდაპირ, შაბუროვის სახლებში, სადაც უწინ ივანოვის ბიბლიოთეკა იყო.

ძალისამებრ კონტრაქტისა, რომლითაც შევეკარ მე თფილისის შალაქის გამგობას, 3 ივნისს ამა 1877 წელსა, მე ავიღე იჯარით (ოტკუპით) შეკრება ხარჯისა, რომელიც ერთმევის საზიდვისათვის, მსუბუქი დროშეებითა, ჭაეტონებითა და მძიმე საქონლის ზიდვითა, პოვოსკებითა და თუ ფურგუნებითა.

ამ საგნისათვის მაქვს ნაქირავები კანტორა ერევნის მეიდანზედ, აღავერდოვის სახლში სასულიერო სემინარიის პირ-და-პირ, მეჩანსკის უპრავს გვერდით.

შედაბლესად ვსთხოვ ყოველთა, რომელთაც არ მიუღიანთ ამ წლისათვის ბლიახი, გამოცხადდნენ ჩემს კანტორაში მისაღებლათ ბლიახისა, რომლისათვისაც უნდა მისცენ განწყებული ფული. შულის მიღება და ბლიახის მიცემა დაწყობილი იქმნება ყოველ დღესა დილით 8 საათიდან ვიდრე 2 საათამდე შუადღის უკანა, გარდა კვირისა და უქმი დღეებისა. ამისთვის მაქვს პატივი გამოუტანდო ყოველთა საერთოთ.

მოიჯარადრე სტეფან ლევლათბეგოვი

რ. მ. შ. ა.	დილ.	საღამ.	II კ.	III კ.	ბელგრადში	მ. კაპ	ბირჟა	მან. კაპ	გაზანდა	მან. კაპ
თფილისი	9 21	5 18			მ. ცი სიტევა თფილისიდან:		პეტერბურგი, 8 ივლისს		თფილისი, 11 ივლისს	
მცხეთა	10 11	6 27	68	38	ძუთაისს, შოთს	1	მრთი მანეთი ლიხის:		შქვ. თეთ. ზანჯისა, ფთ.	1 20
ზორი	11 58	9 43	2 40	1 23	ზორს, ღუშეთს, სიღნაღს	50	ლონდონში 24 პენსი.	78	შქვილი წითელი.	1
საშური	1 29	11 57	3 92	2 18	როსტოვს, მთიანეს, მოსკოვს	2	პარიჟში 264 ანტიმი.	81	ქერი ფუთი.	70
სურამი	1 44		4 42	2 46	პეტერბურგს, პარშავს	2	მსკონტი (სარგებლობისთვის)	71	ბამბა ქრევისა, ფუთი.	7
ქვირილა	5 49		5 81	3 23	ოსმალეთში, შვეიცარიაში	3	ბანკის ბილეთი 5%	94	— ამერიკისა, ფუთი.	8 50
რონი	6 47		6 75	3 75	იტალიაში და საფრანგეთში	3 50	მოგებიანი (პირველისგნსი)	211	ბაპენტილი ბამბა ფთ.	7 80
სამტრედია	7 41		7 73	4 29	ინგლისში	3 75	მოგებიანი (მეორე სესხი)	210 50	მატყლი თუშური ფთ.	6
ახ. სენაკი	—		8 57	4 76	ფოვბა		ბირაოს ფურცლები:		— მარაქამისა ფთ.	3 80
ფოდი	9 40		9 75	5 42	ა) თფილისი და სამხლერ გარეთ, მუთაისს, რუსეთს — ყოველ დღე		თფილ. სააზნ. ბანკისა.		პბრეშუმი ნუხური სტ.	2 20
ფოთი	9 13				კვირას გარდა ზუგდ. ორშ. და სამშ.		ხერსონის ბანკის (5 1/2)	83	ქონი, ფუთი.	5 50
ახ. სენაკი	—		1 18	66	მ. შურ. — პარსკ. და ორშ. ძახეთს —		მოსკოვის (5%)	90 50	ქონის სანთელი ფუთი.	6 20
სამტრედია	11 16		2 6	1 14	სამშ. და შაბ. ბ) ძუთაისიდან:		აქციები:		სტეფარინის სანთელი, ფ.	12
რონი	12 13		3 4	1 69	თფილისისა და შოთისაკენ — ყოველ		მდესის სავაჭრო ბანკის	158	სორცი ძოხისა, ლფტ.	54
ქვირილა	1 18	ლაშე	3 98	2 21	დღე, კვირას გარდა. მ. შურგეთს —		ფოთი-თფილ. რკინ. გზის		— ცხვრისა, ლიტრა	54
სურამი	5 12	1 10	5 33	2 96	ორშ. და პარსკ.		შავი ზღვის ცეცხ. გემების	465	სპირტი, გრადუსი	12
საშური	5 39	1 37	5 84	3 24	წიგნის გაგზავნა რუსეთში	კაპ	ძაგჯახის და მეტკურის.	203	— ფხვნილი ფუთი.	7 50
ზორი	7 5	4 8	7 36	4 9	და სამხლერ გარეთ:		პირგ. საზღვევ. საზოგ.	735 50	შავი გრვალის, ფუთი	25
მცხეთა	8 50	6 59	9 8	5 4	ლო წიგნის	4	პეტერბ. საზღვევ. საზ.	235 50	ზეთი ქუხუთისა ფუთ.	9
თფილისი	9 31	7 56	9 7	5 42	დაბეჭდილის (თფი მისხალი).	8	მოსკოვის საზღვევ. საზ.	268	მქტო 1/2 იმპერიალი.	7 94